

Indicatoren van duurzame ontwikkeling

FELNET - STUDIEDAG ROND DUURZAAMHEID - 09/06/2022

Patricia Delbaere

Coördinatrice Task force Duurzame ontwikkeling - Federaal Planbureau



Rapport "*Indicatoren van duurzame ontwikkeling*"

1. *Sustainable development goals*
2. Trends van de indicatoren
3. Composiete welzijnsindicatoren
4. Besluiten



Verenigde Naties - *Sustainable Development Goals*

Resolutie Algemene vergadering 2015

'Transforming our world:

the 2030 agenda for sustainable development'



- 17 SDGs
- 169 targets: *"globale streefdoelen waarbij elke regering haar eigen nationale targets vastlegt, daarbij geleid door het globale ambitieniveau maar wel rekening houdend met nationale omstandigheden"*

VN roept landen op om vooruitgang bij de verwezenlijking van de SDG's te meten aan de hand van indicatoren

Global indicators framework (A/RES/71/313)

- 231 unieke indicatoren:
 - *"...waar nodig, uitgesplitst naar inkomen, geslacht, leeftijd..."*



Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS)

Opgericht in 2016 om de samenwerking tussen het federaal niveau en de deelstaten bij de opstelling van overheidsstatistieken te versterken

- Algemene Vergadering VN - Fundamentele beginselen van de officiële statistiek
Beginsel 8: Coördinatie tussen statistische instanties binnen landen is essentieel om consistentie en efficiëntie in het statistisch systeem te bereiken.

Werkgroep Indicatoren voor de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling

- Coördineren van de werkzaamheden inzake de monitoring van de SDG's tussen de partners van het IIS
- Voorstellen formuleren voor de ontwikkeling van een database van deze indicatoren en voor het creëren van nieuwe indicatoren
- Opvolgen van de werkzaamheden van de VN en Eurostat op dit gebied
- Formuleren, waar nodig, van aanvullende adviezen en internationale standpunten over statistische kwesties in verband met de indicatoren voor de monitoring van de SDG's



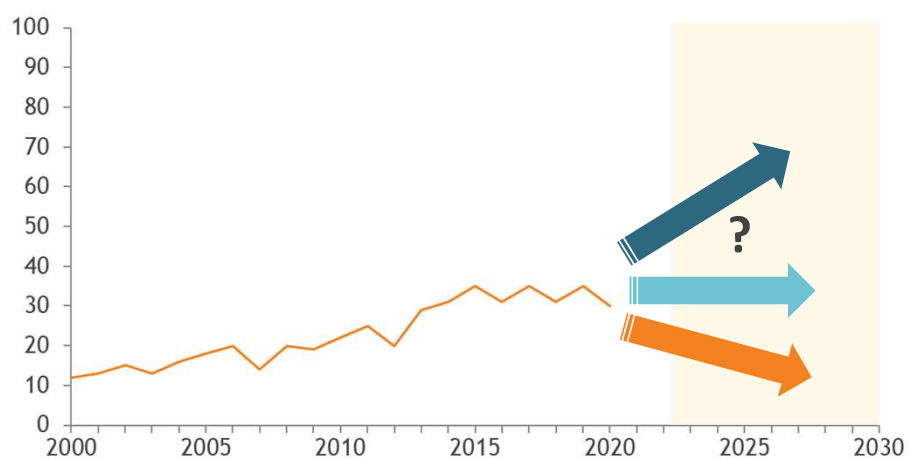
Rapport "*Indicatoren van duurzame ontwikkeling*"

1. Evolutie van het rapport
2. Trends van de indicatoren
3. Compositie welzijnsindicatoren
4. Besluiten

7



Startpunt van de evaluatie

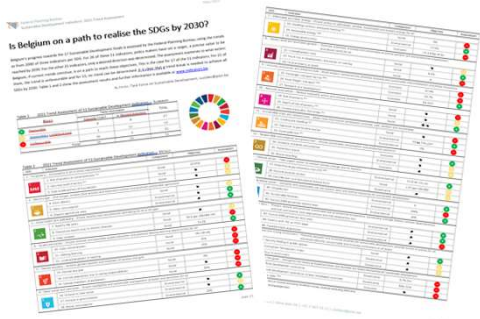


8



Is België op pad om de SDGs tegen 2030 te realiseren?

Gedetailleerde resultaten



Voorbeeld

15 – Leven op het land – *Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van landecosystemen, beheer wouden duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop en maak landdegradatie ongedaan en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe*



72. [Landoppervlakte in het Natura 2000-gebied](#)

73. [Bossen met FSC- of PEFC-label](#)

74. [Populatie akkervogels](#)

Milieu

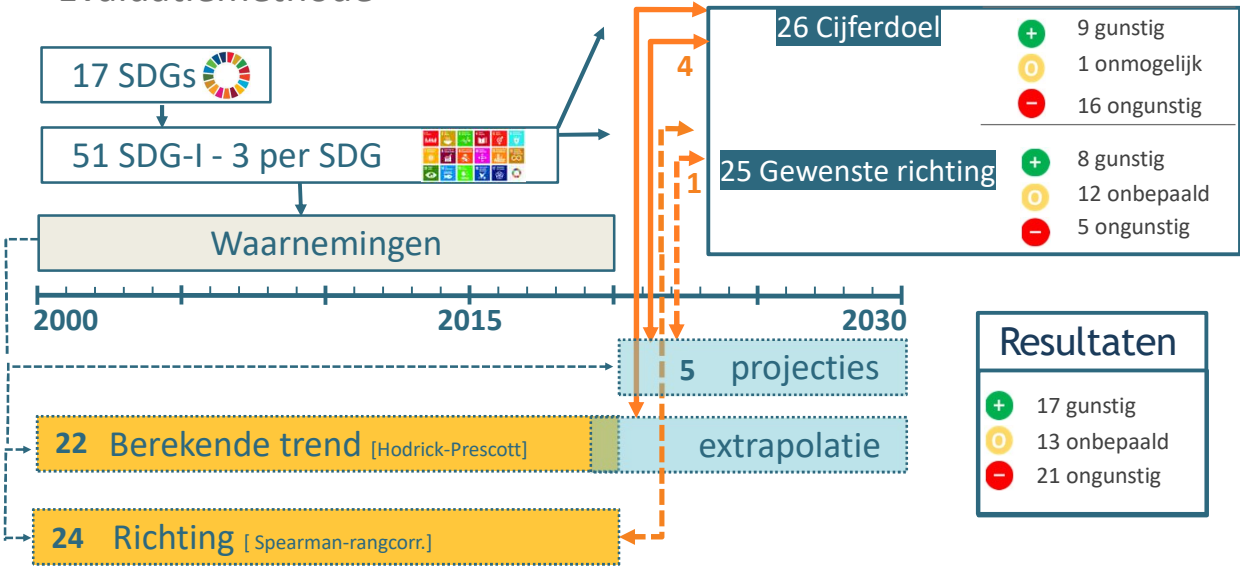
Milieu

Milieu



- SDG
- 3 SDG-I per SDG
- Component
 - Sociaal
 - Milieu
 - Economisch
 - Governance
- Doelstelling
 - Gewenste richting of Cijferdoel
- Evaluatie

Evaluatiemethode



Extra inspanningen nodig om SDG's tegen 2030 te bereiken

Vooruitgang van België		totaal	Sociale component	Milieu component	Economische component	Governance
Gunstig	+	16	3	11	2	
Onmogelijk/onbepaald	o	13	7	2	1	3
Ongunstig	-	22	13	3	4	2
Totaal		51	23	16	7	5



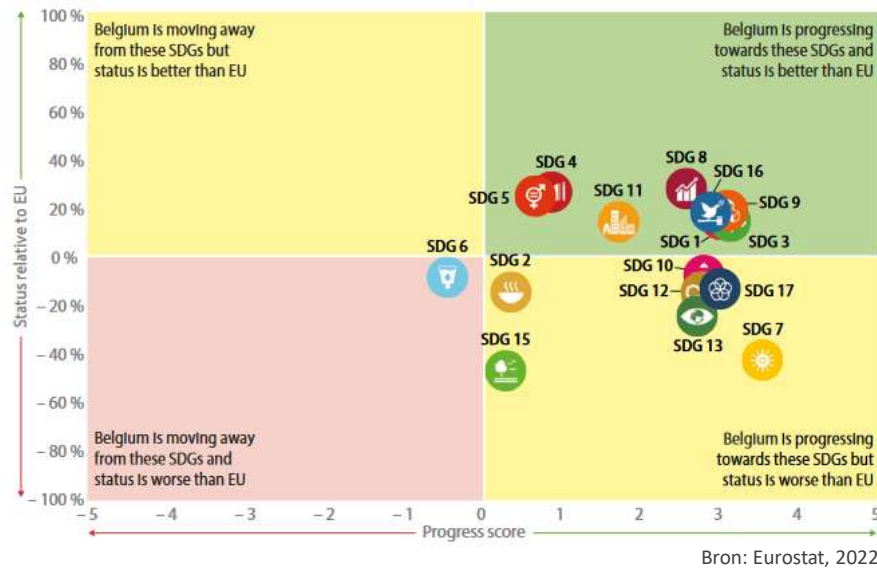
Een cijferdoel maakt een evaluatie relevanter

- Cijferdoel laat toe te bepalen of de trend voldoende in de gewenste richting gaat
 - Bv. levenslang leren
de trend op zich is gunstig
maar onvoldoende om het cijferdoel te bereiken



	26 indicatoren met cijferdoel				25 indicatoren met gewenste richting			
	Sociaal	Milieu	Econo-misch	Gover-nance	Sociaal	Milieu	Econo-misch	Gover-nance
Gunstig	1	6	1	-	2	5	1	-
Onmogelijk/onbepaald	1	-	-	-	6	2	1	3
Ongunstig	10	2	3	2	3	1	1	-

Internationale positie van België - EU27



13

Internationale positie van België - OESO

UN- en OESO-data

Cijferdoelen voor alle indicatoren

130 indicatoren

- 25 bereikt in België
- 9 op pad om ze tegen 2030 te bereiken

Webinar

14.06.2022

Evaluation des progrès de la Belgique vers les SDG
Evaluatie van de vooruitgang van België naar de SDG's



14

Rapport "*Indicatoren van duurzame ontwikkeling*"

1. Evolutie van het rapport
2. Trends van de indicatoren
3. Composiete indicatoren
4. Besluiten

15



Composiete indicatoren die de evolutie van het welzijn van de Belgen meten

Voordelen

- Maatstaf voor de evolutie van het welzijn
- Samenvatting van de belangrijkste componenten van het welzijn
- Vergemakkelijkt de communicatie

Indicatoren die het volgende meten

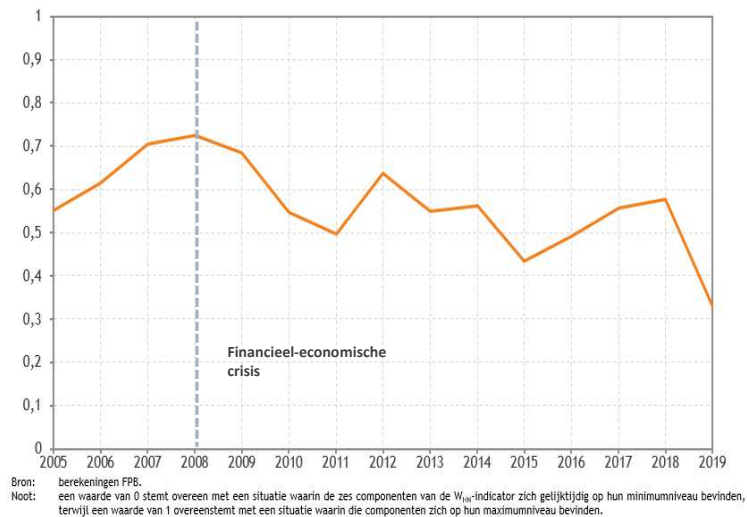
- De evolutie van het welzijn van de huidige generaties (*Hier en nu*) en dat van de toekomstige generaties (*Later*)
- Houdbaarheid van het welzijn: *het voldoen aan de behoeften van het heden doet geen afbreuk aan het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien*

16



Welzijn hier en nu

Indicator welzijn hier en nu (W_{HN}) in België - 2005-2019 - Schaal van 0 tot 1



17



Het welzijn van de Belgen tijdens de covid-19-pandemie

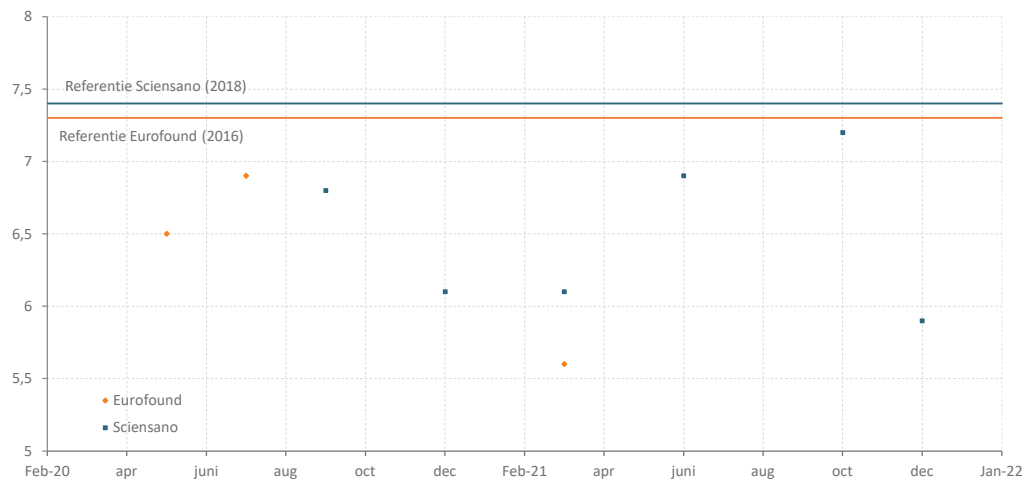
- Geen update in 2020 (impact van de pandemie op de gegevensinzameling)
- Talrijke enquêtes sinds het begin van de covid-19-pandemie
- In het bijzonder ...
 - *De Grote Coronastudie* (UAntwerpen, KULeuven, Universiteit Hasselt en Université Libre de Bruxelles) → 45 enquêtes sinds maart 2020
 - *Gezondheidsenquêtes covid-19* (Sciensano) → 9 enquêtes sinds april 2020
 - *Living, working and covid-19* (Eurofound) → 4 enquêtes sinds april 2020
- Evolutie van het welzijn van de Belgen tijdens de pandemie ?

18



Een welzijn op historisch dieptepunt en dat schommelt met de covid-19-golven

Tevredenheid met het leven in België - Schaal van 0 tot 10



Bronnen: Sciensano, 2021 en Eurofound, 2021

19



De algemene gezondheid van de bevolking verslechtert ten gevolge van de covid-19-pandemie

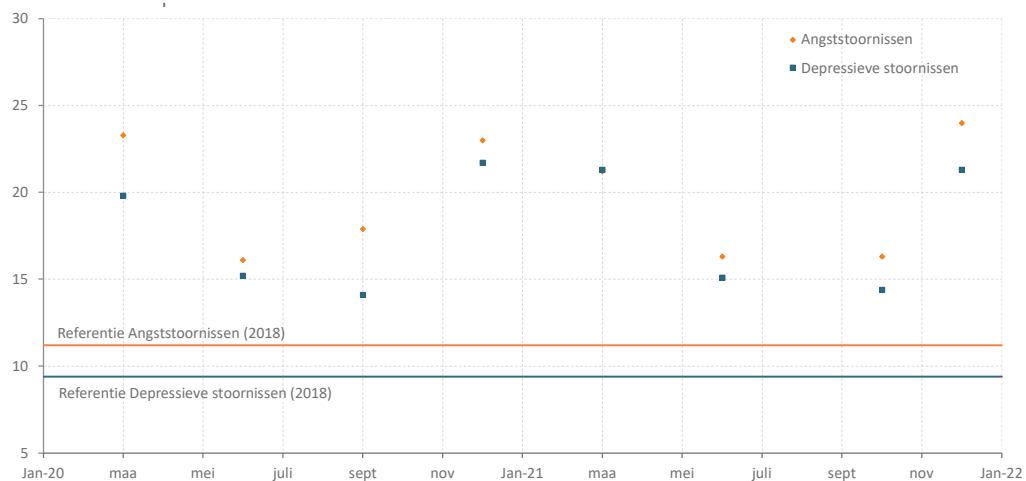
- Gezondheid, belangrijkste determinant van het welzijn
 - Algemene gezondheidstoestand
 - Negatieve impact op de gezondheid: 46% van de bevolking (december 2021)
 - Verslechtering van de ervaren gezondheid
 - Stijging van de arbeidsongeschiktheid
 - Raakt kwetsbare groepen meer
 - Mentale gezondheid
 - Verslechtering van de mentale gezondheid
 - Stijging van de angst- en depressieve stoornissen

20



Psychologische aandoeningen nemen toe en schommelen met de covid-19-golven

Angststoornissen (GAD-7) en depressieve stoornissen (PHQ-9) - Procent van de bevolking van 15 jaar



Bron: Sciensano, 2021

21



Het welzijn van de toekomstige generaties hangt af van de hulpbronnen die we hen nalaten

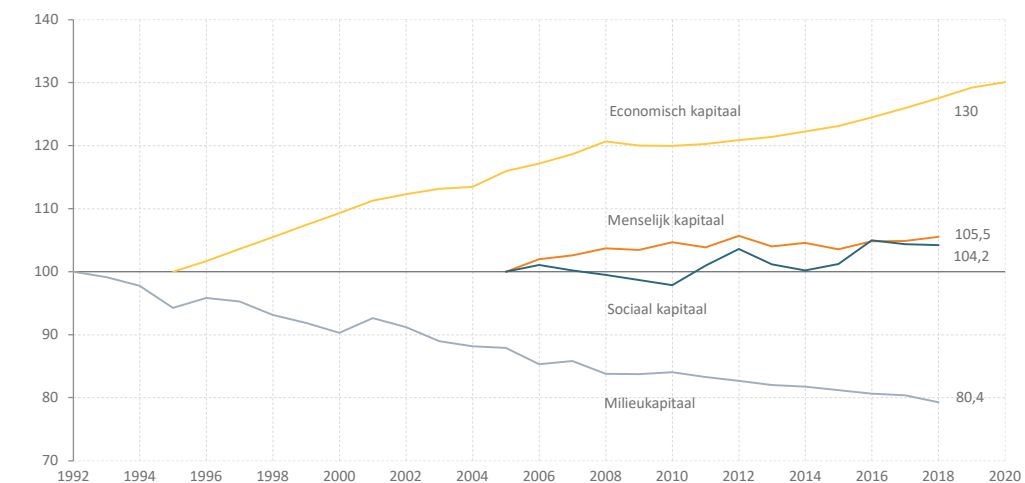
- Analyse van de evoluties van de noodzakelijke kapitaalvoorraden voor het welzijn van de toekomstige generaties
 - Menselijk kapitaal
 - Sociaal kapitaal
 - Milieukapitaal
 - Economisch kapitaal
- Eerste beschikbare jaar = startvoorraad = 100
- Geen jaarlijkse update

22



Onzekerheid rond het welzijn van de toekomstige generaties

Composiete indicatoren om de houdbaarheid van het welzijn in België te meten - Schaal: 100 = referentie



Bron: FPB

23



Balans en composiete indicator: verschillende resultaten voor het milieu

- Uiteenlopende evoluties tussen voorraadindicatoren (kapitalen) en indicatoren die die voorraden beïnvloeden (druk op de kapitalen)
 - Voorbeeld: broeikasgassen (BKG)
 - Vermindering van de BKG-emissies
 - Stijging van de BKG-voorraad in de atmosfeer

24



Duidelijke aftakeling van de biodiversiteit

- Veel indicatoren verbeteren ...
 - Meer oppervlakte in beschermde zones (2 indicatoren)
 - Stijging oppervlakte biologische landbouw (1 indicator)
 - De in landbouw gebruikte pesticiden zijn minder schadelijk (1 indicator)
 - Minder vervuilende stoffen in rivieren (1 indicator)
- ... weinig verslechteren ...
 - Verontreinigende stoffen in grondwater dalen niet (1 indicator)
 - De bebouwde oppervlakte blijft toenemen (1 indicator)
- ... en toch is de biodiversiteit in België in gevaar
 - 1990-2020: meer dan 60% daling van de akkervogels (1 indicator)



Rapport "*Indicatoren van duurzame ontwikkeling*"

1. Evolutie van het rapport
2. Trends van de indicatoren
3. Composiete welzijnsindicatoren
4. Besluiten



Besluiten

- Balans 2021 van de vooruitgang van indicatoren van duurzame ontwikkeling
 - Bij verderzetting van de huidige trends zouden weinig SDG's tegen 2030 bereikt worden
- Het welzijn *Later*: onzekerheid rond het welzijn van de toekomstige generaties
 - De kapitalen evolueren gunstig, behalve het milieukapitaal, in het bijzonder de biodiversiteit
 - De gezondheidstoestand daalt (menselijk kapitaal)

➡ bijkomende inspanningen zijn noodzakelijk om alle doelstellingen van duurzame ontwikkeling te bereiken



Indicatoren van duurzame ontwikkeling

Bedankt voor uw aandacht

Contact: Patricia Delbaere dp@plan.be

Meer informatie

- sustdev.plan.be
- www.indicators.be

